

هجمه سلمان رشدی و ادامه استراتژی اسلام ستیزی در غرب

مریم زاغیان

◆ چکیده

پس از سرنگونی رژیم پهلوی، استکبار جهانی تنها به رویارویی سیاسی، نظامی و اقتصادی با جمهوری اسلامی بسنده نکرد، بلکه در جهت مسخ فرهنگی ملت ایران به تهاجم فرهنگی نیز مبادرت ورزید. در همین راستا، کشورهای غربی و صهیونیسم در برابر روند رو به رشد اسلام به کارشکنی‌هایی از جمله برانگیختن سلمان رشدی برای نوشتن کتاب آیات شیطانی و پشتیبانی از او پرداختند. این کتاب و تحریکاتی این چنین شاخه‌ای است از یک جریان ریشه‌ای و تاریخی که در مقاطع گوناگون، در اشکال سیاسی، نظامی و فرهنگی بر ضد اسلام و سپس جمهوری اسلامی ایران آشکار می‌شود. در این مقاله تلاش شده است هدف از نوشتن آیات شیطانی ریشه‌یابی گردد، دلایل حکم امام

خمینی(س) مبنی بر مرتد بودن سلمان رشدی بیان شود و دستاوردهای داخلی و خارجی این حکم تاریخی مورد بررسی قرار گیرد.

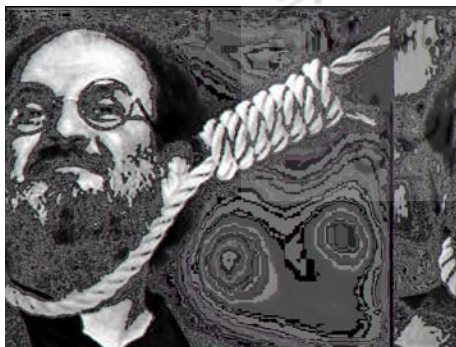
واژگان کلیدی: استکبار جهانی، سلمان رشدی، آیات شیطانی، فتوای امام خمینی(س).

* * *

◆ مقدمه

حیله و ترفند درازمدت استکبار جهانی تنها به حضور فیزیکی در ایران و جدا کردن قسمت‌های عظیمی از آن در طی جنگ‌های متعدد و دخالت‌های سیاسی او در امور مملکت و دربارهای فاسد قاجار و پهلوی، منحصر نمی‌شود؛ بلکه در جهت مسخ فرهنگی ملت ایران هجمه دیگری مدنظر داشته و دارد.

استکبار جهانی هجمه فرهنگی خویش را یکصد سال پیش، توسط افرادی همچون «فتحعلی آخوندزاده» و «ملکم خان» اجرا کرد؛ اما پس از انقلاب اسلامی فرصت را مناسب یافته تا مهره و دستاویزی همچون «سلمان رشدی» را با کتاب کفرآمیز «آیات شیطانی» به حرکت درآورد. در این راستا، سلمان رشدی یقیناً همان موضعی را اتخاذ کرده است، که آنان داشتند؛ بیگانه نمودن مسلمانان از فرهنگ غنی و ارزش‌های والای انسانی – اسلامی خود و وانمود کردن فرهنگ غرب به عنوان تنها راه پیشرفت و ترقی یکی از این راه‌ها بود. آنان می‌کوشیدند این

اهداف را، صریحا یا تلویحا، با نفی توحید، نبوت، قرآن عظیم، نقش ولایت اهل بیت (علیهم السلام)، علما و مراجع عالیقدر شیعه جامعه عمل ببوشانند. از این رو، با زبان همز و نوک قلم تلاش کردند، اسلام را علت‌العلل عقب‌ماندگی مسلمانان از قافله پیشرفت مادی

و صنعتی غرب قلمداد کنند و با تعمیم پیشرفت‌های مادی به قلمرو اخلاق و آداب و سنن اسلامی، ملت‌ها را ترغیب به فرهنگ غرب و تأثیر بلاشرط از آن نمایند.

آیا سلمان رشدی در راهی غیر از این استراتژی پای گذاشت؟
اگر میرزا ملک خان می‌گفت:

امروز خرابی کل دنیا از این جهت است که طوایف آسیا، عموماً و طوایف یورپا، خصوصاً به واسطه ظهور پیغمبران از اقلیم آسیا که مولد ادیان است و از اینجا ادیان به یورپا مستولی شده است و به واسطه مواعظ وصیان و امامان و نایبان و خلفای ایشان که بعد از پیغمبران به ترویج ادیان کوشیدند و در اعتقاد مردم به درجه مقدس و ولایت رسیده‌اند...^۱

سلمان رشدی می‌گوید:

متأسفانه مرکز قدرت در کشورهای اسلامی در حال حاضر بسیار ضدترقی است! می‌خواهد تمام راه‌های منتهی به دنیای جدید را از بین ببرد.^۲

میرزا ملک خان می‌گفت:

من خود ارمنی زاده مسیحی هستم، ولی میان مسلمین پرورش یافتم و وجهه نظرم اسلامی است. در اروپا که بودم سیستم‌های اجتماعی و سیاسی و مذهبی مغرب را مطالعه کردم. با اصول مذاهب گوناگون دنیای نصرانی و همچنین تشکیلات سری و فراماسونری آشنا گردیدم. طریحی ریختم که عقل سیاست مغرب را با خرد دیانت مشرق به هم آمیزم! چنین دانستم که تغییر ایران به صورت اروپا کوشش بی‌فایده‌ای است. از این رو فکر «ترقی مادی» را در «لفافه دین» عرضه داشتیم تا هموطنانم آن معانی را نیک دریابند!^۳

۱. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، آیات شیطانی: بارزترین جلوه دشمنی استکبار جهانی با اسلام ناب محمدی (ص)

(تهران: مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۷۳)، ص ۹.

۲. همان.

۳. دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان، معماران تباهی، ج ۱ (تهران: کیهان، ۱۳۷۶)، ص ۱۳.

سلمان رشدی نیز از ضرورت «شیوه جدیدی از اسلام» به عنوان «الترناتیوی» در مقابل بنیادگرایی اسلامی و ظهور رژیم‌های اسلامی گفته و می‌گوید:

برای دشمن راهی جز به انزوای کشاندن حکومت اسلامی باقی نمانده است! حالا که جدایی اصل دین از جمع مسلمانان، امری محال است، باید با سلاح تحریف و تمسخر فرهنگی در دراز مدت، وارد عمل شد.

ما نیاز به اصولی داریم که از اقلیت‌ها محافظت کند. یک نمونه خوب در این مورد روشنفکران یهودی هستند که مفهوم یهودیان غیرمذهبی را پایه‌ریزی کرده‌اند. کسی که به فرهنگی تعلق دارد، بدون اینکه ضرورتاً مفاهیم مذهبی

آن فرهنگ را پذیرفته باشد، احساس می‌کند از آن فرهنگ تأثیر گرفته است.^۱

و حضرت امام خمینی(س) چه زیبا و سرسختانه با حکم فقهی، منطق همیشگی قرآن عظیم^۲ را با تمام وجود بر سر استکبار جهانی فرود آوردند:

من به تمام دنیا با قاطعیت اعلام می‌کنم که اگر جهانخواران بخواهند در مقابل دین ما بایستند ما در مقابل همه دنیای آنان خواهیم ایستاد و تا نابودی تمام آنان از پای نخواهیم نشست.^۳

اگر به ارزیابی همه‌های رشدی در یک سیستم تحلیلی پردازیم، به وضوح درخواهیم یافت که این حرکت، شاخه‌ای است از یک جریان ریشه‌ای و تاریخی که در مقاطع مختلف در اشکال

۱. آیات شیطانی؛ بارزترین جلوه دشمنی دستکبار جهانی با اسلام ناب محمدی(ص)، ص ۱۰.

۲. قرآن کریم، ۲:۱۲۰: «ای پیغمبر! یهود و نصارا هرگز از تو راضی نخواهند شد مگر آن که از آنها پیروی کنی.

بگو: «به یقین، راه حق همان پیروی خدا است.» و البته اگر بعد از آنکه طریق حق را به یقین دریافتی، از میل و خواهش آنها پیروی کنی، دیگر خدا یار و یاور تو نخواهد بود.»

۳. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۱۸.

سیاسی، نظامی و فرهنگی بروز نموده است و همواره باید به عنوان جزئی از این کل مورد بررسی قرار گیرد، چرا؟ این قبیل وقایع در حقیقت زخم‌های چرکینی را می‌ماند که نشانگر وجود تب‌های مزمن و جریان‌های آلوده در شریان‌های حیات انسانی می‌باشد و ساده‌اندیشی محض است اگر با دیدی کوتاه‌بینانه، این جریان را، یک جنجال سیاسی صرف و بدون انگیزه، یا یک رمان مبتذل ادبی، با هدف شهرت‌یابی نویسنده و ثروت‌اندوزی ناشران آن بنگریم. علما و دانشمندان سراسر جهان به ویژه متفکران اسلام به پا خیزند و با بیان و قلم و عمل، خوف و هراس کاذبی را که بر مظلومان سایه افکنده بزدایند و این کتاب‌هایی را که با دست استعمار و برآمده از آستین کثیف بردگان شیطان منتشر شده و دامن به اختلاف بین طوایف مسلمین می‌زند نابود کنند و ریشه خلاف را برکنند و یک دل و یک سو بر این رسانه‌های گروهی که بیشتر ساعات شبانه‌روز به فتنه‌انگیزی و نفاق‌افکنی و دروغ‌پردازی و شایعه‌سازی مشغول‌اند، پرخاش کنند.^۱

◆ سلمان رشدی کیست؟

سلمان رشدی در اصل کشمیری و زادگاه او شهر بمبئی هندوستان است. وی در ۱۹۴۷ م ۱۳۲۶خ در خانواده‌ای مسلمان به دنیا آمد و از چهارده سالگی به مدت بیست سال در انگلستان اقامت گزید. تحصیلات او در رشته ادبیات و در دانشگاه کمبریج بوده است. خودباختگی فرهنگی او با رسیدن پایش به جهان غرب آغاز شد. در آنجا بود که به انواع جوایز و تشویق‌ها دست یافت. او با نوشتن رمان‌های «بچه‌های نیمه‌شب» و «شرم» در فرانسه برنده جایزه بهترین رمان خارجی شد. سپس داستان‌های «لبخند چگوارا»، «سفری به نیکاراگوآ»، سناریوی دو فیلم تلویزیونی و مجموعه داستان‌های «گریموس» را به رشته تحریر درآورد. وی جوایز ادبی

«بوکر پرایز»، «جیمز تیت بلک مموریال» و انجمن ادبی انگلیسی زبانان را از آن خود کرد و آثارش تا کنون به ۲۰ زبان، ترجمه و منتشر گشته است.

شایان ذکر است که اغلب آثار او از شبه قاره هند، ریشه و تأثیر می‌گیرد. در سال ۱۹۶۸م، هنگامی که دانشجوی دانشگاه کمبریج بود، به جنبش چپ پیوست و در تظاهرات دانشجویان ضد جنگ ویتنام شرکت جست.

در همان سال‌ها، تماشای تئاتر در تماشاخانه‌های پیشرو (آوانگارد) لندن، عشق به هنرپیشگی را در وی زنده کرد. در پایان تحصیلاتش در یک آژانس کوچک تبلیغاتی سردبیر شد و نگارش نخستین رمان خود را آغاز کرد؛ این رمان که درباره یکی از قدیسان مسلمان بود، منتشر شد. دومین اثر وی که

انقلاب اسلامی ایران، بانگ بیدارباشی بود که مسلمانان را به وحدت هرچه تمام‌تر می‌خواند و استعمارگران را متوجه حضور زنده و فعال اسلام می‌نمود.

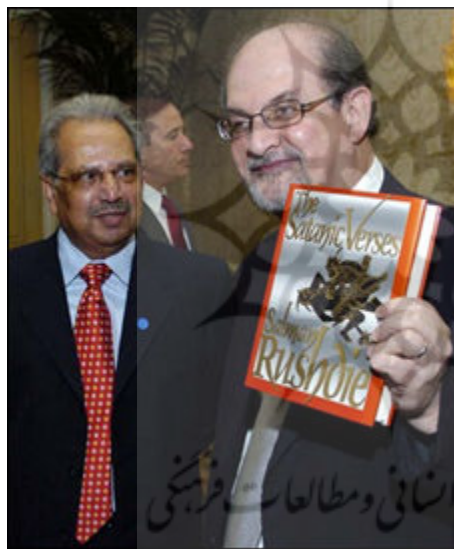
مجموعه داستان‌های گریموس نام داشت، مورد پسند منتقدان قرار نگرفت. او در سال ۱۹۸۱م دست به انتشار رمان «بچه‌های نیمه‌شب» زد؛ رمان تکان‌دهنده‌ای که پس از انتشار، صفحاتی از مطبوعات انگلستان را به خود اختصاص داد؛ در این زمان، قصه استقلال هند از زبان یک مسلمان جوان! حکایت می‌شود. او در این رمان «این‌دیرا گاندی»^۱ را «بیوه» لقب داد و فساد دولت هند را به باد انتقاد گرفت و در آن از حیات اجتماعی، فرهنگی و دینی در هند سخن گفت. به دنبال ممنوعیت این رمان، مؤلف و ناشر آن عذرخواهی نموده، در چاپ‌های بعدی مطالب غیر معقول کتاب را حذف کردند. در رمان دیگری به نام «شرم» که با همان سبک «رنالیسم جادویی» نوشته شد، نویسنده،

۱. نخست‌وزیر وقت هند.

افسانه، واقعیت و تاریخ را درهم آمیخته و شخصیت‌های معاصر پاکستان را به باد انتقاد گرفت. در این رمان، از «بی‌نظیر بوتو» با لقب «باکره تنگه آهنی» یاد کرده است. این کتاب نیز در پاکستان ممنوع شد؛ ولیکن هر دو کتاب مذکور در لندن برای وی دربردارنده جایزه گردید!

در بچه‌های نیمه‌شب، هند را توصیف کردم، هند کودکی‌ام، هند نسلی که همراه با استقلال هند به دنیا آمد. رمان «شرم» درباره پاکستان است. کشوری که پدرم و مادرم در آن پناه گرفتند؛ آنها نیز چون بسیاری از مسلمانان از آزار هندوها گریختند.^۱

◆ آیات شیطانی^۲

و استکبار باز هم در هراس است که مبادا تحقق آرمان‌های الهی و وعده «و نرید ان نمین علی الذین استضعفوا فی الارض...»^۳، منجر به آگاهی و بیداری مسلمانان گردد. باید حیلتی به کار گیرد! و با هر خیزش و حرکتی از گرایش روزافزون میلیون‌ها مسلمان در سرتاسر جهان به سمت انقلاب اسلامی ایران، جلوگیری کند.

۱. رشدی / www.Myownflag.org.

۲. نامگذاری این کتاب مبتنی بر افسانه‌ای جعلی و رسوا است به نام «افسانه غرانیق» که دروغ‌سازان قرون اولیه اسلامی آن را درباره قرآن و پیامبر(ص) ساخته‌اند و علمای اسلام به طور مبسوط آن را پاسخ گفته‌اند. (برای مطالعه نک: علی‌اصغر رضوانی، بررسی حکم امام خمینی(س) درباره سلیمان رشدی (قم: انتشارات مسجد مقدس جمکران)، ۱۳۸۸)، ص ۲۲۹-۲۲۴.

۳. قرآن کریم، ۲۸، ۵: «و اراده کردیم بر کسانی که در آن سرزمین ضعیف داشته شده بودند، منت گزاییم...».

امروز برای استکبار، راهکار بسیج نیروهای تجزیه طلب و قاتلان حرفه‌ای (گروهک‌های معاند) علیه انقلاب و مردم پاسخگو نیست.

تهاجم نظامی از نوع تهاجم به طبرس هم، عمق استراتژی استکبار را جهت سلطه بر کشوری چون ایران آشکار می‌کند.

حتی محاصره کامل نظامی و تحریم تسلیحاتی هم بی‌فایده است. پناه دادن به تروریست‌ها و حمایت همه‌جانبه از آنها هم - هر چند هنوز به قوت خود باقی است - کارگشا نمی‌باشد، چه رسد به تشویق و تهییج جنایتکاری مثل صدام.

برای دشمن راهی جز به انزوای کشاندن حکومت اسلامی باقی نمانده است! حالا که جدایی اصل دین از جمع مسلمانان، امری محال است، باید با سلاح تحریف و تمسخر فرهنگی در دراز مدت، وارد عمل شد.

«این کتاب در دراز مدت اثر خویش را بروز می‌داد.»^۱

کتاب آیات شیطانی - که باید به حق آن را واکنشی در برابر انقلاب اسلامی ایران دانست - چهارمین اثر رشدی است که وی، آن را مستقیماً به سفارش «گیلون رینکن» با دستمزد بی سابقه ۸۵۰ هزار پوندی در ۵۴۷ صفحه نوشته است.

آن زمان که نسلی نو چشم به جهان می‌گشاید و بهترین آیین به صورت یک «افسانه تخیلی» در نظرش جلوه‌گر می‌شود؛ هر آن که یادی از اسلام، قرآن و نبوت کرد، مفهومی غیر از خیالات واهی و خرافات بر ذهنش نقش می‌بندد. و استکبار مزور فرصت طلب را فرصتی دست می‌دهد تا برای تقویت هر چه بیشتر سلطه ظالمانه‌اش، فرهنگ استکباری‌اش را که خلاصه می‌شود در «بی‌فرهنگی»،

«بی‌قیدی» و «شهو‌ترانی» بر سرتاسر جهان و جهانیان تحمیل نماید.

گویا وقت آن رسیده است که استکبار با تدوین و انتشار کتاب «آیات شیطانی» ضد تمامیت انقلاب اسلامی به ادامه تهاجم گسترده و سازمان یافته‌اش بپردازد.

... کتاب آیات شیطانی، حرکت زشتی است که دو جنبه دارد: یکی اهانت به یک میلیارد

انسان، و دیگری حمایت برخی سیاست‌ها و دولت‌ها از این حرکت زشت است. آزادی

بیان هیچ‌گاه شامل اهانت به پیامبران و مقدسات مردم نمی‌شود.^۱

انقلاب اسلامی ایران، بانگ بیدارباشی بود که مسلمانان را به وحدت هرچه تمام‌تر می‌خواند و استعمارگران را متوجه حضور زنده و فعال اسلام می‌نمود. از همین روی، نخست با انواع توطئه سعی در جلوگیری از پیروزی آن نمودند که می‌توان روی کار آمدن دولت‌های مختلف، تشکیل شورای سلطنت و فرستادن ژنرال «هایزر»^۲ به ایران را از جمله این تلاش‌ها دانست و سپس سعی در جهت شکست انقلاب اسلامی و جلوگیری از گسترش آن؛ که جنگ تحمیلی هشت ساله، تنها یکی از آن دسیسه‌های شوم و پرخسارت و شاید مهم‌ترین آنها بود اما ندای عدالت‌خواهانه و حق‌طلبانه اسلام در مرزهای ایران مدفون نماند و به زودی موجب ایجاد نهضتی فراگیر در جهان اسلام و در میان کل مستضعفان جهان گردید؛ که بر باد دهنده زر و زور و تزویر سلطه‌گران غارت‌پیشه جهانی بود.

اینک یکبار دیگر جهان استکبار با همه امکانات، همچون شرار بولهبی در برابر این چراغ مصطفوی، متحد گردید و با کتاب فتنه‌انگیز «آیات شیطانی» به میدان آمد.^۳ کتاب آیات شیطانی - که باید به حق آن را واکنشی در برابر انقلاب اسلامی ایران دانست -

۱. مقام معظم رهبری، (۶۷/۱۲/۳).

۲. رابرت ا. داچ هایزر با هدف جلوگیری از پیروزی انقلاب اسلامی در ۱۳۵۷/۱۰/۱۴ به طور مخفیانه وارد ایران شد و در مدت اقامت خود تلاش گسترده‌ای جهت دستیابی به هدف ماموریتش کرد و سرانجام بدون کسب موفقیت در ۵۷/۱۱/۱۴ از ایران خارج شد.

۳. ستاد منطقه ۲، دسیسه آیات شیطانی (تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۸)، ص ۲۲.

چهارمین اثر رشدی است که وی، آن را مستقیماً به سفارش «گیلون رینکن»^۱ با دستمزد بی‌سابقه ۸۵۰ هزار پوندی در ۵۴۷ صفحه نوشته است. این کتاب توسط انتشارات مؤسسه پنگوئن در سلسله کتاب‌های (وایکینگ) به مرحله چاپ رسید و در تاریخ ۱۳۶۷/۷/۴ در لندن منتشر گردید. پس از انتشار، دستگاه‌های جایزه‌پراکنی غرب، سریعاً این اثر جدید را نامزد دریافت جایزه کتاب سال کردند.

رشدی در این کتاب موهن، رمان‌نویسی و قصه‌پردازی را بهانه‌ای قرار داده تا به وسیله آن به مقدسات اسلامی ناسزا بگوید و با درهم آمیختن تخیل و واقعیت، به بزرگان دین توهین کند. به همین دلیل کار تازه او درباره پیامبر اسلام (ص) نوعی ارتجاع و واپسگرایی و بازگشتی انحطاط‌آمیز به قرون وسطی است؛ روزگاری که استدلال جای خود را به افترا و استهزا داده بود.^۲

محتوای کتاب، تلاشی است برای مخدوش کردن حقیقت وجودی جبرئیل امین (به عنوان آورنده وحی) و شخصیت والای رسول اکرم (ص) (به عنوان گیرنده وحی). نویسنده در این کتاب سعی کرده است، آیات وحی را در قالب آیات شیطانی مطرح نماید و قداست «وحی» و قرآن را نادیده انگارد. او از بهترین سبک نگارش، یعنی سبک «رمان» استفاده کرده است و تلمیحات نادرست و موهنی درباره قرآن، پیامبر اسلام (ص)، آداب، احکام و مقدسات اسلامی دارد و با تحریف و کاریکاتورسازی از صحابه بزرگ رسول خدا (ص) از جمله بلال حبشی - به عنوان هیولای سیاه عظیم‌الجثه - یاد می‌کند.

وی همچنین خانواده پیامبر و زنان عقیقه تاریخ، مثل زنان پیامبر اکرم (ص) را که با صراحت قرآن، حتی از ازدواج بعد از رحلت پیامبر (ص) هم محروم شده‌اند، مورد اهانت قرار داده است. قرآن را تخیلات شیطانی خوانده و هر یک از صحابه رسول اکرم از جمله، افرادی مثل سلمان

۱. رئیس یهودی انتشارات «وایکینگ».

۲. رضوانی، همان، ص ۱۰۸.

فارسی، بلال حبشی، مقداد و ابوزر را به نامی تشبیه نموده و به باد استهزا گرفته است؛ کسانی که در مکه سخت‌ترین شکنجه را تحمل کردند، با گرسنگی ساختند، از همه دار و ندار خود گذشتند و به حبشه مهاجرت نمودند.

داستان کتاب کفرآمیز چنین آغاز می‌شود که دو شخصیت اصلی داستان پس از سوار شدن به هواپیمای هندی توسط هواپیماربایان گروگان گرفته می‌شوند و سرانجام هواپیما منفجر و سرنگون می‌گردد ولی صلاح‌الدین شمنا و جبرئیل فاوشینا (در تخیل نویسنده) به دو شخصیت، مبدل گشته و روح آن دو، مورد تناسخ دو موجود انگلیسی قرار می‌گیرد و جبرئیل وقتی به هوش می‌آید، خود را در هاله‌ای از نور می‌بیند (شبیه حضرت جبرئیل) ولی صلاح‌الدین مانند بزی پشمالو می‌گردد (شبیه شیطان) و زمانی که آن دو وارد لندن می‌شوند هر یک پیروانی جمع‌آوری نموده و سپس بین پیروان آنان درگیری‌هایی رخ می‌دهد.

نویسنده با بهره‌گیری از تخیل، جبرئیل را از ادوار تاریخی مختلف گذرانده، تا به زمان رسالت خاتم الانبیا(ص) می‌رساند و می‌گوید این مسئله در شهر جاهلیت اتفاق افتاده و پس از این مقطع، سعی می‌نماید با استفاده از تاریخ اسلام، احادیث و اساطیر باستان، اسلام را به وقیح‌ترین نوع ممکن توصیف نموده و به زنان

محتوای کتاب، تلاشی است برای مخدوش کردن حقیقت وجودی جبرئیل امین (به عنوان آورنده وحی) و شخصیت والای رسول اکرم(ص) (به عنوان گیرنده وحی).

پیامبر(ص) به گونه‌ای شرم‌آور اهانت نموده و آنها را در خانه‌ای به نام پرده - که محل رفت و آمد افراد فاسد و ناباب است - قرار می‌دهد و با طرح مطالب نادرست و موهنی نسبت به مقدسات اسلامی، پیامبر(ص) و اصحاب، اوج ابتذال هنری و انحطاط اخلاقی فرد را آشکار

می‌سازد.^۱

مسئله کتاب آیات شیطانی کاری حساب شده برای زدن ریشه دین و دینداری و در راس آن اسلام و روحانیت است. یقیناً اگر جهانخواران می‌توانستند ریشه و نام روحانیت را می‌سوختند؛ ولی خداوند همواره حافظ و نگهبان این مشعل مقدس بوده است و ان‌شاءالله از این پس خواهد بود؛ به شرط آن که حيله و مکر و فریب جهانخواران را بشناسیم.^۲

◆ تخیلی بودن کتاب آیات شیطانی؛ یک شبهه

عده‌ای می‌گویند: مطالب مندرج در این کتاب کفرآمیز تخیلی بوده، جنبه واقعی و خارجی ندارد؛ از این رو، کسی نباید از آن رنجیده شود.

سلمان رشدی در دفاع از کتابش ضمن نامه‌ای خطاب به گاندی می‌نویسد: «در این داستان، از پیامبری سخن به میان آمده که نامش محمد نیست و یاران و انصار غیرواقعی پیرامون او گرد آمده‌اند.»

او همچنین در مورد سبک نگارش خود گفته است:

... خوشبختانه آنچه می‌نویسیم، نوعی افسانه امروزی است؛ بنابراین، مسئله‌ای ندارد،

به کسی بر نمی‌خورد، گفته‌هایم را خیلی جدی نمی‌گیرند و در نتیجه لزومی هم ندارد

که علیه من اقدامی بکنند...

از این رو، برخی از غربیان معتقدند داستان آیه‌های شیطانی با واقعیت مطابقت ندارد؛

بنابراین، نمی‌تواند موهن باشد.

شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد سلمان رشدی از کتابش چیزی بیشتر از یک رمان

تخیلی را اراده کرده است:

۱. دسیسه آیات شیطانی، ص ۲۸ و ۲۹.

۲. مقام معظم رهبری، (۶۷/۱۲/۳).

الف - او می‌گوید: «کتاب من به عنوان کتاب تاریخ خوانده خواهد شد».

- مگر مطالعه کتاب تخیلی، انسان را به شناخت تاریخ و واقعیت‌های آن می‌رساند؟ اگر چنین باشد، دیگر تخیل نیست.

او همچنین می‌گوید: «من آنچه را در کتاب آیات شیطانی نوشته‌ام قبول دارم».

- تخیل را می‌توان تصدیق کرد یا واقعیت را؟

او هنگامی که با بازتاب‌های تند مسلمانان مواجه می‌شود، آرزو می‌کند که ای کاش کتابی با انتقادهای شدیدتر می‌نوشت؛ پس موضوع کتاب او، انتقاد از واقعیت‌ها - در نظر او - است، نه تخیل محض؛ زیرا تخیلات قابل انتقاد نیستند بلکه واقعیت‌ها هستند که انتقادپذیرند.

ب - اسم، علامتی است برای نشان دادن مسمی؛ از این رو، اگر ابعاد وجودی یک شخصیت تعریف و ترسیم شود، دیگر احتیاجی به اسم نیست زیرا اسم هر چه باشد شنونده، مسمی را درک می‌کند.

او در داستان خود به بیان سمبلیک تاریخ اسلام پرداخته، و شخصیت‌ها و فراز و فرودهای تاریخی را آشکارا به هم پیوند داده است. چه کسی است که متوجه نشود منظور از پیامبری که در جاهلیت آمد و بر او آیاتی از جانب پروردگار، توسط جبرئیل نازل شد و همسری به نام عایشه و یارانی همچون سلمان و اباذر و خالد و حمزه داشت و ده‌ها نشانه دیگر مربوط به کیست؟

ج - «ماهوند» نامی است که او برای شخصیت داستان خود انتخاب کرده است. گذشته از اینکه این نام، نامی توهین‌آمیز است، فرهنگ‌نویسان آن را به «محمد» ترجمه کرده‌اند. حتی خود سلمان رشدی به شکلی رمزآمیز به نام شخصیت قصه خود اشاره کرده، می‌گوید: «اگر نام او درست تلفظ و ادا شود، به معنای کسی است که باید برای وجود او سپاسگزاری و شکر نمود» که این اشاره به نام احمد و محمد است.

بر اساس این قرائن، به این نتیجه می‌رسیم که انتخاب این سبک برای کتاب آیات شیطانی و

توجیه آن، در حقیقت، راهی است برای فرار از مسئولیت عمل زشت خود.^۱

ما کینه دنیای غرب را با جهان اسلام و فقاقت از همین نکته‌ها به دست می‌آوریم. قضیه آنان قضیه دفاع از یک فرد نیست؛ قضیه حمایت از جریان ضداسلامی و ضدانزلی است که بنگاه‌های صهیونیستی و انگلیس و امریکا به راه انداخته‌اند.^۲

امام خمینی(س) با واکنشی هوشمندانه به آغاز موج توهین نسبت به پیامبر اکرم(ص) اشاره کرده، با صدور حکم اعدام برای نویسنده این کتاب صلابت و قدرت رهبری اسلام را به دنیا نشان داد.

◆ مبنای فقهی حکم

اقدام سلمان رشدی، ارتداد است؛ زیرا در کتاب کفرآمیز خود مقدسات مذهبی، خداوند، پیامبر اکرم(ص)، جبرئیل، وحی و قرآن را به تمسخر گرفته و آیات الهی را آیات شیطانی نامیده است، همچنین از آیین‌های الهی به نام آیین‌های فحشا و منکرات نام برده؛ بر اساس فقه اسلامی هر مسلمان آزاده‌ای که چنین مطالبی را بگوید «مرتد فطری»^۳ نامیده می‌شود. اقدام سلمان رشدی سب^۴ و دشنام است؛ زیرا تعبیراتی که در مورد پیامبر اکرم(ص) به کار

۱. رضوانی، همان، ص ۲۱۶ - ۲۱۴.

۲. صحیفه نور، ج ۲۱، پیام امام(س) خطاب به مراجع اسلام، روحانیان سراسر کشور و... در مورد استراتژی آینده انقلاب و حکومت اسلامی، (۶۷/۱۲/۴).

۳. مرتد فطری: کسی است که در خانواده‌ای مسلمان به دنیا آمده باشد و پدر و مادرش یا یکی از آنها مسلمان باشد و به فطرت اسلامی به دنیا آمده باشند، اگر از اسلام برگشت کند مرتد فطری است و قتلش واجب است.

۴. سب: عبارت است از دشنام دردناک و زشت و در اصطلاح فقها، سب چیزی است که شامل قذف به زنا و نحو آن

برده، چیزی جز اهانت و دشنام نیست و بر طبق روایات اسلامی، مجازاتش اعدام است. حرکت سلمان رشدی، یک اقدام توطئه‌آمیز و محاربه با اساس اسلام و مقدسات اسلامی به شمار می‌آید؛ او با انتشار کتابش، خود را عملاً در اختیار افرادی قرار داد که سال‌های متمادی با اسلام و مسلمانان در حال جنگ بوده و هستند؛ در نتیجه می‌توان عنوان «محاربه» را نیز بر نوشته او صادق دانست که عمل او از مصادیق بارز فساد در زمین است و وی را مشمول حکم «مفسدان فی الارض» می‌نماید.^۱

◆ حکم پر فروغ

هنگامی که دشمنان اسلام در سال ۱۳۶۷ توسط سلمان رشدی گامی دیگر در جهت توهین به اسلام و مقدسات اسلامی برداشتند، امام خمینی(س) با واکنشی هوشمندانه به آغاز موج توهین نسبت به پیامبر اکرم(ص) اشاره کرده، با صدور حکم اعدام برای نویسنده این کتاب صلابت و قدرت رهبری اسلام را به دنیا نشان داد و ضمن خنثی نمودن توطئه دشمنان، این نکته را به آنان فهماند که با نیروی ایمان امتی بزرگ مواجه هستند که آماده دفاع از مقدسات و فرهنگ اسلامی خویش است و استکبار جهانی با این خیره‌سری‌ها به اهداف شوم خود نائل نخواهد شد:

بسمه تعالی

انا لله و انا اليه راجعون!

به اطلاع مسلمانان غیور سراسر جهان می‌رسانم مولف کتاب آیات شیطانی - که علیه اسلام و پیامبر و قرآن تنظیم و چاپ و منتشر شده است - همچنین ناشرین مطلع از محتوای آن، محکوم به اعدام می‌باشند. از مسلمانان غیور می‌خواهم تا در هر نقطه که

نمی‌شود؛ همچون نسبت شرب خمر یا رباخوار یا ملعون یا فاجر و امثال آن به کسی دادن و از کلماتی است که متضمن استخفاف و اهانت باشد.

۱. آیات شیطانی، ص ۲۵ و ۲۴.

آنان را یافتند، سریعاً آنها را اعدام نمایند تا دیگر کسی جرات نکند به مقدسات مسلمین توهین نماید و هرکس در این راه کشته شود، شهید است ان شاء الله. ضمناً اگر کسی دسترسی به مولف کتاب دارد ولی خود قدرت اعدام او را ندارد، او را به مردم معرفی نماید تا به جزای اعمالش برسد.

والسلام علیکم ورحمه الله وبرکاته

روح الله الموسوی الخمینی^۱

پس از اعلام حکم امام خمینی (س) مبنی بر ارتداد و اعدام سلمان رشدی، رسانه‌های گروهی استعمار خارجی به دروغ از قول مسئولان نظام جمهوری اسلامی اعلام کردند که اگر نویسنده این کتاب توبه کند، حکم اعدام درباره او لغو می‌گردد؛ ولیکن حضرت امام (س) صراحتاً فرمودند:

این موضوع صددرصد تکذیب می‌گردد. سلمان رشدی اگر توبه کند و زاهد زمان هم گردد، بر هر مسلمان واجب است با جان و مال، تمامی هم خود را به کار گیرد تا او را به درک واصل گرداند.^۲

همچنین فرمودند:

اگر غیرمسلمانی از مکان او مطلع گردد و قدرت این را داشته باشد تا سریع‌تر از مسلمانان او را اعدام کند، بر مسلمانان واجب است آنچه را که در قبال این عمل می‌خواهد به عنوان جایزه و یا مزد عمل به او بپردازند.^۳

حضرت امام وقتی از مضمون این کتاب کفرآمیز (آیات شیطانی) مطلع شدند، از خشم بر خود لرزیدند و فرمودند: «والله اگر جوان بودم و قدرت حرکت داشتم شخصا می‌رفتم و او

۱. صحیفه نور، ج ۲۱، پیام امام (س) درباره انتشار کتاب کفرآمیز آیات شیطانی، (۱۳۶۷/۱۱/۲۵)، ص ۸۶.

۲. صحیفه نور، ج ۲۱، اطلاعیه دفتر امام (س) در مورد توبه سلمان رشدی، (۱۳۶۷/۱۱/۲۹)، ص ۸۷.

۳. همان.

(سلمان رشدی) را می‌کشتم»^۱

◆ پیامدها و دستاوردها

آشنایی ملت‌های مسلمان با نتایج حکم اعدام سلمان رشدی و پافشاری آنان و مسئولان نظام اسلامی بر اجرای این حکم، مسلمانان در بردارنده پیامدهای مثبتی است که اصلی‌ترین و مهم‌ترین آنها خنثی شدن توطئه‌های استکبار جهانی است:

الف - نخستین نتیجه‌ای که صدور این حکم از سوی بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی به دنبال داشته، جاری نمودن حکم الهی است.

«مسئله سلمان رشدی هیچ راه حل دیگری ندارد. تیری است که خوب هدف‌گیری و شلیک شده و لاجرم به هدف خواهد خورد.»^۲

آنان که برخلاف امت بزرگ اسلام از سلمان رشدی و غرب، حمایت می‌کردند، به یکباره نقاب از چهره پلید خود برداشتند.

حضرت امام (س) با صدور این حکم ثابت کردند که مسلمانان همواره باید با عزت و اقتدار در صحنه حاضر باشند و به احکام نورانی اسلام فخر نمایند؛ چرا که هیچ ملاحظه‌ای بر احکام اسلامی پیشی نگرفته و نخواهد گرفت و این

دستاورد بزرگ صدور حکم اعدام برای سلمان رشدی مرتد می‌باشد.

ب - از دیگر نتایج صدور این حکم، احساس سرفرازی، تحرک، همبستگی و قدرت در میان

۱. محمدرضا سبحانی‌نیا، سعیدرضا علی‌عسکری، مهر و قهر؛ گلچینی از لطافت‌ها و صلابت‌ها در زندگی امام

خمینی (س) (اصفهان: مرکز فرهنگی شهید مدرس، چ ۶: ۱۳۸۵)، ص ۲۶۹ و ۲۷۰.

۲. مقام معظم رهبری.

مسلمانان جهان بود؛ راهپیمایی‌های بی‌نظیر در کشورهای اسلامی و حرکت بی‌سابقه مسلمانان، گوشه‌هایی از این احساس قدرت، همبستگی و عزت را در تاریخ استعمار فرتوت انگلستان نشان داد.

مسلمانان با اجرای این حکم در مورد چند ناشر، قدرت و نفوذ احکام الهی را به نمایش گذاشتند. از پیامدهای مثبت این حکم، عقب‌نشینی استکبار از مواضع اولیه خود، پنهان شدن سلمان رشدی و زندگی رذیلانه و مخفیانه او تحت حفاظت شدید پلیس اسکاتلند یارد انگلیس و همچنین خودداری بسیاری از کشورها و ناشران از طبع و توزیع این اثر کفرآمیز بود.

پ - مسلمانان و علمای امت اسلام مدت‌ها با دشمنی روبه‌رو بودند که خود را در پس دوستی‌ها و شعارهای فریبنده، پنهان کرده بود. دشمن، همان دشمن بود ولیکن این بار، این دشمنی اصولی و استراتژیک، حرکتی شتابزده را به همراه داشت؛ حضرت امام خمینی(س) با نیتی پاک، یکبار دیگر، ساده‌اندیشان جهان اسلام را بیدار کرد و دشمنی دیرینه استکبار جهانی را با اسلام ناب محمدی(ص) و استراتژی درازمدت آنها را برای از بین بردن ارزش‌های ناب اسلام به آنان تفهیم نمود:

ضرورتی نیست که در چنین شرایطی ما به دنبال ایجاد روابط و مناسبات گسترده باشیم؛ چرا که دشمنان، ممکن است تصور کنند که ما به وجود آنان چنان وابسته و علاقه‌مند شدیم که از کنار اهانت به معتقدات و مقدسات دینی خود، ساکت و آرام می‌گذریم.

آنان که هنوز بر این باورند و تحلیل می‌کنند که باید در سیاست و اصول و دیپلماسی خود تجدید نظر نماییم و ما خامی کرده‌ایم و اشتباهات گذشته را نباید تکرار کنیم و معتقدند که شعارهای تند یا جنگ، سبب بدبینی غرب و شرق نسبت به ما و نهایتاً انزوای کشور شده است و اگر ما واقع‌گرایانه عمل کنیم، آنان با ما برخورد متقابل انسانی می‌کنند و احترام متقابل به ملت ما و اسلام و مسلمانان می‌گذارند؛ این یک نمونه است که خدا می‌خواست پس از انتشار کتاب کفرآمیز آیات شیطانی در این زمان

اتفاق بیفتد و دنیای تفرعن و استکبار و بربریت چهره واقعی خود را در دشمنی دیرینه‌اش با اسلام برملا سازد تا ما از ساده‌اندیشی به‌در آییم و همه چیز را به حساب اشتباه و سوء مدیریت و بی‌تجربگی نگذاریم و با تمام وجود درک کنیم که مسئله اشتباه ما نیست، بلکه تعمد جهانخواران به نابودی اسلام و مسلمانان است؛ و الا مسئله فردی سلمان رشدی، آن‌قدر برایشان مهم نیست که همه صهیونیست‌ها و استکبار پشت سر او قرار بگیرند...^۱

ت - افشای چهره فریبنده استکبار جهانی، یکی دیگر از پیامدهای مثبت این حکم بود. آنان که برخلاف امت بزرگ اسلام از سلمان رشدی و غرب، حمایت می‌کردند، به یکباره نقاب از چهره پلید خود برداشتند؛ منافقان، ریاکار، حکام سرسپرده، آخوندهای درباری، نویسندگان مزدور و غریزدگانی که همواره، سرسپرده غرب بودند - از جمله گروهک نهضت آزادی - در پرتو روشنگری‌های حضرت امام(س) در پیشگاه ملت رسوا شدند.

ث - مطرح شدن ابعاد فقهی این حکم در بین علما و متفکران اسلامی و اظهار نظر فقه‌های جهان اسلام در این باره، از دیگر نتایج صدور آن بود و موجب شد تا یکبار دیگر احکام اسلامی - که همواره از برترین ابزارهای حکومت صالحان برای جلوگیری از حمله دشمنان به حریم مقدس اسلام و مسلمانان به شمار می‌رود - منور گشته و به جهانیان اثبات نماید که اسلام و احکام نورانی آن زنده، ابدی و بهترین اداره‌کننده جوامع بشری است.

ج - تا پیش از صدور این حکم، در جهان غرب و بویژه انگلیس، شیعیان در مظلومیت شدیدی

۱. صحیفه نور، ج ۲۱ (۱۳۶۷/۱۲/۳) ص ۹۹ و ۱۰۰.

بسر می‌بردند؛ اهل سنت هم به شدت تحت تأثیر وهابیت قرار داشتند و معلوم نبود در صورت صادر نشدن این حکم، استکبار درصدد برپایی چه جریانی علیه اسلام و مقدسات اسلامی بود؛ ولی پس از اعلام این حکم در مساجد اهل سنت، ائمه جماعات به شدت از ایران و امام(س) حمایت کردند. به دنبال آن، مسلمانان ساکن در کشورهای غربی به مقابله با رژیم‌های استکباری برخاستند. حرکت دانشجویان و محصلان خارج از کشور نیز منطبق با اصول سیاست خارجی ایران بود؛ از این رو، جهان غرب متحمل مشکلات بسیار گشت، ادعای حقوق بشر آنان به یکباره رنگ باخت و ماهیت واقعی رژیم‌های غربی بیش از پیش افشا گردید.

◆ بازتاب داخلی

با صدور پیام حضرت امام خمینی(س) خطاب به مسلمانان جهان نه تنها صلابت و قدرت رهبری اسلام در دنیا جلوه‌گر شد، بلکه شدت واکنش مسلمانان نسبت به این رفتار موهن ثابت کرد که بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران به هیچ وجه، اجازه نمی‌دهد تا مبارزه با جهان کفر و شرک تعطیل شود.

- در پی انتشار حکم امام از سوی دولت، بنا بر دستور رهبر کبیر انقلاب اسلامی روز ۲۶ بهمن ۱۳۶۷ در سرتاسر ایران عزای عمومی اعلام شد.^۱
کلیه سازمان‌ها، نهادها و تشکل‌ها طی اعلامیه‌های جداگانه حرکت شوم استکبار را محکوم کردند.^۲

ملت مسلمان ایران در شهرها و بخش‌ها با برپایی راهپیمایی و تجمع گسترده در مساجد و تکایا خشم، و انزجار وافر خود را از توطئه جدید دشمنان اسلام ابراز نمودند.^۳

۱. آیات شیطانی، ص ۳۹.

۲. همان.

۳. همان.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی طی ارسال نامه‌ای با بیش از ۱۷۰ امضا خواستار برخورد مناسب کنفرانس بین‌المجالس با مسئله انتشار کتاب موهن «آیات شیطانی» شدند.^۱ مجلس شورای اسلامی با قید دو فوریت طرح قطع روابط کامل سیاسی با انگلیس را تصویب کرد.^۲

به پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران، سازمان کنفرانس اسلامی با انتشار بیانیه ویژه‌ای، این کتاب کفرآمیز و نویسنده آن را «مرتد» خوانده و خواهان جمع‌آوری کلیه نسخه‌های کتاب و ممنوعیت ورود و چاپ آن شده و تصریح کردند، در

رئیس جمهور امریکا با اعلام حمایت از سلمان رشدی توطئه استکبار را علنی ساخت.

صورت عدم اقدام ناشران مزبور نسبت به جمع‌آوری، انتشارات آنها از سوی کشورهای اسلامی تحریم خواهد شد؛ زیرا این کتاب مغایر با اصول تمدن و اخلاق است و نشانگر «کوشش عمدی» در خدشه وارد کردن به اسلام و شخصیت‌های بزرگ اسلامی قلمداد می‌گردد.^۳

وزارت امور خارجه کشورمان، طی بیانیه‌ای با اعلام تحقق خواست مجلس شورای اسلامی، قطع کامل روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران با انگلیس را اعلام نمود.^۴ ابراز تشکر دفتر حضرت امام خمینی(س) از مسلمانان جهان به خاطر حمایت از فتوای اعدام سلمان رشدی.^۵

۱. همان.

۲. همان.

۳. آیات شیطانی، ص ۳۹ و ۴۰.

۴. همان، ص ۴۰.

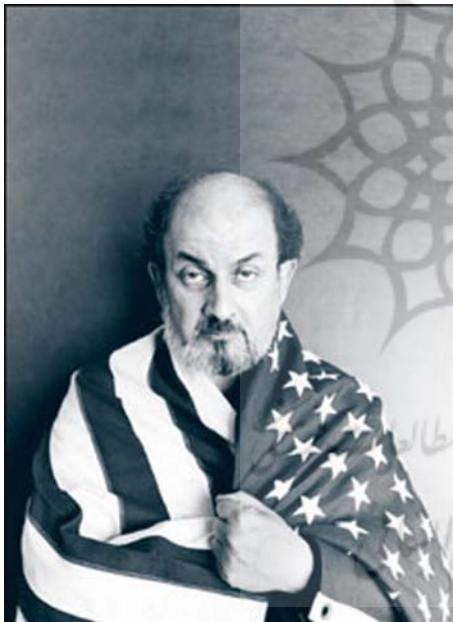
۵. همان.

تکذیب صدرصد لغو حکم اعدام سلمان رشدی از سوی حضرت امام(س) با صدور اطلاعیه‌ای از طرف دفتر حضرت امام در تاریخ ۳۱ بهمن ۱۳۶۷.^۱

تهدید به عمل متقابل دولت ایران در رابطه با تصمیم بازار مشترک اروپا مبنی بر فراخواندن سفرای کشورهای جامعه اقتصادی در اسفند ۱۳۶۷ و فراخواندن سفرا و روسای هیئت‌های جمهوری اسلامی ایران در کشورهای عضو بازار مشترک اروپا برای مشورت به تهران.^۲

◆ بازتاب بین‌المللی این حکم

تمامی فشار غرب برای ایجاد خدشه در حکم استوار امام خمینی(س) درباره نویسنده مرتد کتاب آیات شیطانی تا کنون به جایی نرسیده و از این پس نیز به جایی نخواهد رسید.^۳

جامعه اقتصادی اروپا (۶ روز پس از صدور حکم حضرت امام(س)) تصمیم به فراخوانی سفرا و رؤسای هیئت‌های دیپلماسی دوازده کشور از ایران نمود و هر گونه تماس و یا مسافرتی در سطح بالا به ایران را لغو کرد و مبارزه علنی‌تری علیه اسلام و قرآن آغاز نمود. (۶۷/۱۲/۱)

رئیس جمهور آمریکا با اعلام حمایت از سلمان رشدی توطئه استکبار را علنی ساخت. جرج بوش تهدید مرگ سلمان رشدی از

۱. همان.

۲. همان.

۳. مقام معظم رهبری، (۱۳۶۹/۶/۲۶).

سوی ایران را تهدیدی جدی برای منافع امریکا دانست! (۶۷/۱۲/۳)

رژیم اشغالگر قدس اعلام کرد: کتاب آیات شیطانی را به زبان عربی، ترجمه و منتشر خواهد ساخت. (۶۷/۱۲/۶)

گروهک منافقان در یک راه‌پیمایی در آلمان غربی، خواستار آزادی انتشار این کتاب موهن شد! (۶۷/۱۲/۷)

تعدادی از هواداران منافقان در کپنهاک در حمایت از نویسنده مرتد کتاب آیات شیطانی دست به تظاهرات زدند. (۶۷/۱۲/۹)

تاچر، نخست‌وزیر وقت انگلیس از میتران، رئیس‌جمهور فرانسه به خاطر حمایت‌هایش از رشدی تشکر کرد. (۶۷/۱۲/۹)

یکی از شخصیت‌های مسلمان انگلیسی به جرم حمایت از فتوای امام خمینی (س) از کار برکنار شد. (۶۷/۱۲/۱۲)

یک خبرنگار سوئسی به جرم حمایت از واجب‌القتل بودن رشدی از کار اخراج گردید. (۶۷/۱۲/۱۲)

دادستان کل امریکا، حمایت از ناشران آیات شیطانی را بر عهده گرفت. (۶۷/۱۲/۱۲)
جامعه اقتصادی اروپا، خواستار ازسرگیری روابط عادی با جمهوری اسلامی ایران شد. (۶۷/۱۲/۱۳)

پلیس انگلیس از به آتش کشیدن آدمک رشدی جلوگیری کرد. (۶۷/۱۲/۲۱)
رهبر مسلمانان استرالیا به دلیل فعالیت علیه آیات شیطانی، تهدید به مرگ شد. (۶۷/۱۲/۲۱)
یک قاضی انگلیسی با صدور حکم توقیف برای سلمان رشدی و بنگاه انتشاراتی «وایکینگ» پنگوئن مخالفت کرد. (۶۷/۱۲/۲۴)

وزیر خارجه اسپانیا که ریاست جامعه اقتصادی اروپا را بر عهده داشت، اعلام کرد جامعه اروپایی می‌خواهد با ایران روابط عادی و سازنده داشته باشد. (۶۷/۱۲/۲۵)

روزنامه لوموند: این نتیجه کوشش‌های ایران بوده است که جهان اسلام توانسته در برابر

انتشار کتاب آیات شیطانی، موضعی این چنین قوی اتخاذ و اختیار کند. (۶۷/۱۲/۲۵)

ویلیام والد گریو^۱ در یک عقب‌نشینی آشکار در قبال مسئله این کتاب کفرآمیز و بحران روابط با جمهوری اسلامی ایران گفت: انگلیس هیچ‌گونه رابطه‌ای با چاپ و انتشار این کتاب ندارد و هیچ اقدام خصمانه‌ای ضد جمهوری اسلامی ایران انجام نداده است. (۶۸/۱/۵)

کشورهای جامعه اقتصادی اروپا، ضمن اعلام آمادگی برای بازگشت سفیران خود به تهران، تصمیم گرفتند به شکل انفرادی سفیرانشان را به تهران بازگردانند. (۶۸/۱/۵)

رئیس‌جمهور اتریش انتشار کتاب آیات شیطانی را محکوم کرد. (۶۸/۱/۵)

چهارهزار تن از مسلمانان نروژ در واکنش به انتشار کتاب آیات شیطانی دست به تظاهرات زدند. (۶۸/۱/۵)

انفجارهای پی در پی، خسارات سنگینی به مرکز فرهنگی انگلیس در آنکارا وارد ساخت. (۶۸/۱/۱۵)

حکم حضرت امام(س) در مورد نویسنده کتاب آیات شیطانی در حقیقت یک انقلاب نوین را در بین مسلمانان جهان ایجاد نمود. (۶۸/۱/۲۸)

جمهوری اسلامی ایران نمایشگاه بین‌المللی کتاب ژنو را به خاطر نمایش کتاب موهن آیات شیطانی تحریم کرد. (۶۸/۲/۱۱)

انتشارات پنگوئن، مرکز نشر کتاب آیات شیطانی، در لندن به آتش کشیده شد. (۶۸/۲/۲۵)

دویست‌هزار نفر از مسلمانان انگلیس علیه کتاب آیات شیطانی دست به تظاهرات زدند. (۶۸/۳/۷)

تظاهرات کنندگان مسلمان، ضمن در دست داشتن صدها عکس کوچک و بزرگ [از] حضرت امام خمینی(س) [حکم ایشان] را در مورد واجب‌القتل بودن سلمان رشدی مرتد اعلام کردند. واکنش خشمگینانه دولت انگلیس در برابر تظاهرات بی‌سابقه مسلمانان انگلیسی علیه کتاب

۱. وزیر مشاور در امور خارجه انگلیس.

آیات شیطانی. (۶۸/۳/۸)

بیش از دو تا سه‌هزار پلیس اسکاتلندیارد همراه با تجهیزات مدرن از زمین و آسمان، همه خیابان‌های اطراف محل برگزاری این راهپیمایی شش کیلومتری را کنترل می‌کردند.

روزنامه «ایندپندنت»: تظاهرات روز

شنبه، بزرگ‌ترین تظاهرات اسلامی است که تا کنون در تاریخ انگلیس به وقوع پیوسته است.

(۶۸/۳/۱۱)

چین انتشار کتاب آیات شیطانی را در این کشور ممنوع اعلام کرد. (۶۸/۵/۲۸)

در پی تهدید یک گروه ناشناس، کتاب کفرآمیز آیات شیطانی از بزرگ‌ترین فروشگاه

زنجیره‌ای هلند جمع‌آوری شد. (۶۸/۶/۱۱)

چند کتابفروشی در انگلیس به دلیل فروش کتاب کفرآمیز آیات شیطانی هدف بمب‌گذاری قرار گرفت.

در این حال، یک مقام پلیس انگلیس گفت: «هر زمان ما فکر می‌کنیم تهدید به قتل رشدی،

کاهش یافته، اقدامی نظیر این بمب‌گذاری‌ها یادآور می‌شود که تهدید همچنان جدی است.»

(۶۸/۶/۲۵)

روزنامه «ایندپندنت» با چاپ عکس بزرگی در صفحه اول، صحنه‌ای از یک مسجد در شمال

شرقی لندن را به تصویر کشید و در ذیل آن نوشت: «این یکی از هزار مسجدی است که روز

جمعه حاضران در آن به نشانه تأیید فرمان صادره از سوی رهبر انقلاب اسلامی ایران، مبنی

بر مرگ سلمان رشدی دست‌های خود را بلند کرده‌اند.»

همچنین در مقاله این روزنامه انگلیسی آمده است: «مسلمانان انگلیسی روز جمعه به صورتی

هم‌زمان در مساجد خود جمع شدند و به معتبر بودن حکم قتل نویسنده آیات شیطانی رای

دادند.» (۶۸/۹/۲۷)

کتاب «شیطان غرب» علیه «آیات شیطانی» در الجزایر منتشر شد. (۶۸/۱۱/۴)
 «سعید ایوب»^۱ نویسنده این کتاب در قسمتی از آن، با درج کامل فتوای حضرت امام خمینی (س) به تجلیل از آن پرداخته و می‌نویسد:

امام آیت‌الله روح‌الله خمینی، رهبر انقلاب اسلامی ایران، با شجاعت و قبول مشکلات ناشی از این فتوا که غرب را علیه ایران برمی‌انگیزاند، این فتوا را صادر کردند.
 مسلمانان مقیم توکیو، علیه انتشار کتاب آیات شیطانی دست به تظاهرات زدند. (۶۸/۱۱/۲۴)
 یک استاد دانشگاه انگلیس، سلمان رشدی مرتد را به خاطر تزویر و دغل‌کاری محکوم کرد و اعلام نمود که رشدی برای نوشتن کتابی با یک سوژه اسلامی لیاقت نداشته است. (۶۸/۱۱/۲۴)

دولت پاکستان شماره اخیر مجله «نیوزویک» را به دلیل درج مصاحبه سلمان رشدی، تحریم کرد. (۶۸/۱۱/۲۶)

مولانا عبدالوهاب صدیقی:^۲ اعدام سلمان رشدی یک حکم الهی و قرآنی است. (۶۸/۱۱/۲۶)

امام جمعه شهر مظفرنگر هند: جهان اسلام در مقابل ادامه حمایت غرب از سلمان رشدی، آرام نخواهد نشست. (۶۸/۱۱/۲۹)

تظاهرات مسلمانان برادفورد انگلیس در تأکید بر قتل نویسنده کتاب آیات شیطانی،

۱. از نویسندگان مسلمان الجزایری.

۲. رئیس سازمان بین‌المللی مسلمانان.

برپا شد. (۶۸/۱۱/۳۰)

حمله یک نویسنده سوئدی به روشنفکران اروپایی حامی سلمان رشدی.^۱ (۶۸/۱۲/۸) در هند، دو نفر از نمایندگان مسلمان پارلمان این کشور (سید شهاب‌الدین و خورشید عالم‌خان) به پارلمان و دادگاه‌های هند از اهانت به مقدسات اسلامی شکایت کرده و با پیگیری آنان، سرانجام طبق مواد بخش یازدهم آیین‌نامه قانونی «رعایت آداب و موازین فرهنگی»، انتشار کتاب آیات شیطانی در سرتاسر کشور هند، ممنوع اعلام گردید.^۲

دکتر زکی بدوی،^۳ این کتاب موهن را حمله مستقیم به اسلام و همانند فیلم «آخرین و سوسه مسیح» در عالم مسیحیت شمرد و نظرگاه خود و جامعه مزبور را به ۲۸۲ مسجد در سرتاسر بریتانیا اعلام کرد.^۴

خورشید احمدوم و مناظر احسان،^۵ با ارسال نامه سرگشاده‌ای به مقامات و مسلمانان سرتاسر جهان، تاسف عمیق خود را از انتشار این کتاب کفرآمیز، ابراز داشته و نمونه‌های برجسته توهین به مقدسات اسلامی یا به طور کلی دینی را از کتاب مذکور استخراج و به همراه نامه خود ارسال نمودند.^۶

چاپ نقدهایی بر کتاب موهن آیات شیطانی در مجله عربی زبان (العالم)^۷ چاپ لندن و درخواست برخورد قاطع مسلمانان.

محکوم نمودن اقدامات مسلمانان، درخصوص توقیف کتاب کفرآمیز در هند توسط انجمن

۱. آیات شیطانی، ص ۴۶ - ۴۰.

۲. دسیسه آیات شیطانی، ص ۳۲.

۳. رئیس کالج اسلامی و مدیر «جامعه ائمه جماعات و مساجد».

۴. دسیسه آیات شیطانی، ص ۳۲.

۵. مدیران «مؤسسه اسلامی» لندن.

۶. کیهان فرهنگی، سال پنجم، ش ۹.

۷. اولین مجله‌ای که رمان آیات شیطانی را در ۲۲ اکتبر ۱۹۸۸ افشا نمود.

بین‌المللی قلم، هارولد پینتو و چند نویسنده صاحب نام دیگر امریکا، اتحادیه ناشران و کتاب فروشان هند و بعضی نویسندگان اروپا و نیز قرار دادن تریبون‌های تبلیغاتی در اختیار سلمان رشدی برای دفاع از خود.

رشدی مرتد از دولت گاندی می‌خواهد که با اعتراف به اشتباه دولتمردانش او را به آینده دموکراسی در هند امیدوار

جهان غرب، در راستای این حرکت رذیلانه آموخت که اهانت به اسلام و مقدسات مسلمانان می‌تواند هزینه‌های سرسام‌آور و گاه پیش‌بینی نشده‌ای را برای او به دنبال داشته باشد.

سازند و توقیف کتابش را یک بازی سیاسی برای کسب قدرت بیشتر می‌داند.^۱ واکنش سریع مسلمانان نسبت به ریشه‌دار بودن این توطئه تبلیغاتی غرب و دعوت امریکایی‌ها از رشدی و همسرش ماریان، جهت سفر به امریکا و ایراد سخنرانی و دفاع از این کتاب [و] تصمیم به نشر آن در کشورهایی چون پاکستان، بنگلادش و بسیاری از کشورهای اروپایی و آسیایی؛ که به شهادت ۵ تن و مجروحیت ۱۰۰ تن از مسلمانان پاکستان و همچنین مجروحیت ۲۰ تن از مردم مسلمان هند می‌انجامد.^۲ ترک جلسه مجلس، توسط نمایندگان جناح‌های مختلف مجلس شورای ملی پاکستان به نشانه اعتراض به روش و موضع‌گیری دولت و درگیری پلیس با مردم. موضع‌گیری سریع «بی‌نظیر بوتو»: پاکستان سعی دارد از انتشار و توزیع کتاب آیات شیطانی در امریکا و سایر کشورها جلوگیری کند.

۱. کیهان فرهنگی، سال پنجم، ش ۹.

۲. دسیسه آیات شیطانی، ص ۳۴.

حیکم اوغلو اسماعیل:^۱ «امام (قدس سره)، صدای قدرتمند اسلام را به گوش جهانیان رسانده است.»^۲

پس از ۴ ماه اختفا برای اولین بار، سلمان رشدی در پارلمان انگلیس ظاهر شد و در یک کنفرانس مطبوعاتی شرکت کرد. (۷۱/۴/۶)

سفر مخفیانه سلمان رشدی با تدابیر شدید امنیتی، توسط روزنامه «ابندبلا» چاپ آلمان فاش شد. (۷۱/۸/۱۱)

از سوی بنیاد پانزده خرداد، جایزه اجرای حکم تاریخی حضرت امام(س) در مورد اعدام سلمان رشدی افزایش یافت.

اعتراف رادیو کلن آلمان: صدور فتوای تاریخی حضرت امام(س) مبنی بر اعدام سلمان رشدی مرتد باعث شده است بنگاه‌های انتشاراتی غرب از انتشار مطالب علیه دین اسلام خودداری کنند.^۳

◆ تحلیل یک یونانی از حکم اعدام سلمان رشدی

یک یونانی با ارسال نامه‌ای به نشریه «نئی انتروپی»، برخورد قاطع امام(س) با توطئه انتشار کتاب آیات شیطانی را مورد تمجید قرار داد:

آقای سردبیر

همان‌طور که می‌دانیم، آیت‌الله خمینی، «رشدی» را به مرگ محکوم کرده بود چون که کتاب «آیات شیطانی» وی، توهین به مذهب ایران تشخیص داده شد و کشورهای دیگری که «کشور متمدن» بودند، علیه این تصمیم موضع گرفتند چون آنها ملیت و مذهب خود را نابود کرده و فکر می‌کنند که کشورهای دیگر نیز باید از آنها تقلید کنند.

۱. نویسنده و شاعر مشهور ترکیه.

۲. روزنامه کیهان (۶۷/۱۱/۲۹).

۳. آیات شیطانی، ص ۴۷.

خوشبختانه آیت‌الله خمینی، یک رهبر پرازش برای کشورش و مذهبش می‌باشد و به این ترتیب زمانی که تشخیص دهند عملی لازم است و باید انجام دهد، آن را انجام می‌دهد.

در حال حاضر در همه جای دنیا همه دینداران برخاسته‌اند و سرکرده صهیونیست‌ها یعنی رشدی را می‌خواهند.

اضافه می‌نمایم؛ ای کاش که رهبری نیز برای کشور ما پیدا شود که احترام و مقام عالی ملت و مذهب را حفظ کند که هر صهیونیست مانند اسکورجزه، کارگردان فیلم «آخرین و سوسه‌های مسیح» نتواند آن را خوار کند.

در پایان می‌خواهم به ملت ایران برای رهبرشان تبریک بگویم و همچنین برای عشق‌شان به او، چون که آیت‌الله خمینی از رهبران نادری است که در سال‌های اخیر در دنیا بوده‌اند.

با احترام

فوتیس کاتسیس^۱

در حال حاضر نخست‌وزیر سابق انگلیس، چندی پیش در اظهار نظری جدید ادعا کرده است: «هر روز قرآن می‌خوانم و توجه زیادی به دین اسلام دارم.»
به گزارش روزنامه اماراتی «البیان»، «تونی بلر» که فرستاده کمیته چهارجانبه صلح خاورمیانه است، ضمن سخنرانی در مرکز سیاست خارجی لندن گفت:

مسیحیان می‌گویند که مسلمانان دشمن آن‌ها هستند؛ در حالی که در قرآن حتی یک کلمه علیه مسیحیان گفته نشده، بلکه همواره از مسیح به احترام یاد شده است.

صاحب‌نظران اعتقاد دارند با توجه به سیاست‌های خصمانه دولت انگلیس نسبت به اسلام و مسلمانان - که نمونه بارز آن در اعطای لقب «سر» به سلمان رشدی، آشکار شد - و همچنین وابستگی شدید بلر به کانون‌های صهیونیستی، می‌بایست در اهداف

پنهانی که در ورای سخنانی این چنین وجود دارد، تأمل نمود.^۱

◆ ... و امروز

سلمان رشدی مرتد کشته نشد، اما در سال ۱۹۹۱م مترجم ژاپنی کتاب آیات شیطانی در توکیو به قتل رسید و به مترجم ایتالیایی این کتاب کفرآمیز در میلان حمله شد. همچنین در سال ۱۹۹۳م ناشر نروژی کتاب، هدف حمله مسلحانه قرار گرفت.^۲

اگرچه سلمان رشدی مرتد هنوز اعدام نشده اما زندگی برای او به جهنمی مبدل گشته و بیش از یک دهه او را به انزوای مطلق برده است. پلیس انگلستان ده‌ها میلیون پوند برای حفاظت از وی هزینه کرده و کشورهای اروپایی حامی وی، تاوان سنگینی را - به ویژه از نظر عنوی - پرداخته‌اند.

سلمان رشدی در ظاهر همچنان به زندگی خود ادامه می‌دهد، اما جهان غرب، در راستای این حرکت ردیالانه آموخت که اهانت به اسلام و مقدسات مسلمانان می‌تواند هزینه‌های سرسام‌آور و گاه پیش‌بینی نشده‌ای را برای او به دنبال داشته باشد.

از آنجا که دین اسلام منطبق با فطرت الهی انسان تشریح شده است دفاع را امری ضروری و بر تمام مسلمانان، واجب کفایی می‌داند و حتی در این امر، اجازه امام، خلیفه یا زمامدار مسلمانان را هم شرط نمی‌داند. دشمن، امروزه کمتر از راه جنگ گرم و هجوم به مرزها استفاده می‌کند، بلکه می‌کوشد از راه‌هایی همچون تهاجم فرهنگی و تجاوز به مرزهای عقیدتی بر بلاد اسلامی مسلط شود.

مسلمانان این چنین کینه‌توز هیچ‌گاه دست از دشمنی بر نخواهد داشت و باز هم در صدد به دست آوردن فرصتی تازه و یافتن روزه‌ای دیگر است. از این رو، ملت‌های مسلمان و آزاده

۱. شمیم یاس، ماهنامه اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، قم، س ۸، ش ۷۲ (اسفند ۸۷): ص ۶۰.

۲. پایگاه خبر تحلیلی برای فردای ایران؛ سایت شهاب نیوز

همواره باید هوشیار باشند تا بتوانند دشمن را بیش از پیش ناامید ساخته و به عقب برانند. زیرا در مکتب اسلام، اهمیت دین از هر چیزی بالاتر است و هیچ چیزی را یارای برابری با آن نیست. پس بر مسلمانان جهان است که در مقابل اهانت به پیامبر اسلام (ص) و پیامبران پیشین و تمسخر دین و آیات قرآنی به پا خیزند و تا سرحد جان به دفاع بپردازند، باشد که چشمه غیرت نسبت به ارزش‌ها و حریم مقدس اعتقادات اسلامی، همواره جوشان و امید دشمنان به خشکی آن، مبدل به یأس گردد.

... دل‌های مردم در قبضه قدرت اسلام و قرآن است و همه دیدند که ملت‌های مسلمان در اروپا، آسیا، پاکستان و دیگر نقاط جهان در برابر اهانت آن بلندگوی شیطان که آیات شیطانی را بر دل مجرمین نازل می‌کرد، از خود چه واکنشی نشان دادند.^۱

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی